

konkretnega, že opaženega dejstva). Argumentacija pa se ponavadi ne omejuje na konkretna, posamezna dejstva, temveč ima širšo, splošnejšo veljavo: trditev (sklep), ki jo utemeljujemo z neko drugo trditvijo (argumentom), ne velja le v tej konkretni situaciji, temveč v večini podobnih situacij. Je torej splošnejša. Medtem ko s pojasnilom razložimo neko konkretno situacijo (ki se je že zgodila), pa z argumentacijo nasploh utemeljimo, kaj in zakaj se dogaja v podobnih situacijah, ne da bi imeli s takšno situacijo, v danem trenutku, tudi nujno neposredno opraviti.

Oglejmo si razliko med pojasnilom in argumentacijo še na primeru dveh daljših fiktivnih dialogov.

Recimo, da imamo dva podjetna mlada poslovneža – in recimo, da jima je ime Novak in Zavožen –, ki se ukvarjata s hipotekami. Zavožen se osredotoči na Spodnji Graben, kjer imajo ljudje malo denarja, da bi si kupili hiše, in je zato povpraševanje po hipotekah veliko. Nekaj časa jima gre dobro, potem pa se ekonomska situacija v Spodnjem Grabnu poslabša in naša podjetnika imata velike izgube. Brez težav si lahko zamislimo takle pogovor med njima:

(53)

Zavožen: Prav škoda, da sva toliko izgubila, pa saj ne moreš ves čas zmagovati. Le tega ne razumem, kaj se je pravzaprav zgodilo.

Novak: Pravzaprav je stvar zelo preprosta in razumljiva. Vzrok najinega uspešnega poslovanja v Spodnjem Grabnu je bila revščina tamkajšnjih ljudi in slaba zaposlitev. Ker si ljudje niso mogli zares privoščiti hiš, ki so jih kupili, je bilo povpraševanje po hipotekah veliko. In vendar je bil prav to znak, kako šibka in ranljiva je ekonomija v Spodnjem Grabnu. Ko je edina tovarna zaprla svoja vrata, se je situacija takorekoč čez noč še poslabšala in ljudje niso mogli več odplačevati svojih hipotek. Pravzaprav so najine izgube v Spodnjem Grabnu povsem razumljive.

To bi bilo pojasnilo: do izgub je že prišlo, oba se tega zavedata, Novak le pojasnjuje Zavožnu, zakaj se je to zgodilo. Zdaj pa argumentativna različica.

(54)

Zavožen: V Spodnjem Grabnu sva dobesedno pogorela. Morda bi morala posel prenesti v Zgornji Graben: tam je zaposlenost velika,